

Столяров, Кирило. Як створювалися київські житломасиви : [в т. ч. масив Лісовий та масив Троєщина (Деснянський р-н)] // За київським часом. – 2012. – лют. □ 3. – С. 8.

Як створювалися київські житломасиви

Через десять років після Великої Вітчизняної війни, коли основні промислові підприємства були відновлені, в Кінві почалося масштабне будівництво багатоповерхових будинків, покликане забезпечити житлом у найкоротілі терміни якомога більшу кількість родин киян.

При будівництві використовувалися найбільш економічно вигідні та прогресивні щодо застосування новітньої техніки і технологій форми забудови. Одержала поширення ідея поділу території міста на окремі структурні одиниці - житлові масиви і мікрорайони. Вже на етапі планування опрацьовувалося спорудження не тільки житлових будинків, але й закладів обслуговування, мереж магазинів, поліклінік, дитячих садків і ясел, шкіл, спортивних майданчиків і місць відпочинку.

З 1956 року в Києві почалося масштабне зведення житла. Так, на вулиці Щорса в 1956-1957 роках з'явився комплекс із семи житлових 5-поверхових будинків загальною житловою площею близько 10 тисяч квадратних метрів, побудований за допомогою великих стінових блоків з цегли. Тоді ж почалося зведення Первомайського масиву, розташованого в районі вулиць Єреванської, Уманської, Іскрівської та площі Космонавтів. Мікрорайони забудовані п'яти-, дев'яти і дванадцятиповерховими житловими будинками.

Вільні території освоювалися під забудову в західному напрямку - між бульваром Івана Лепсе та проспектом Космонавта Комарова з'явився мікрорайон Відрадний.

Будівництво нового житлового масиву почали в 1957 році. Ядром композиції мікрорайону став існуючий фруктовий сад, на місці якого був створений парк відпочинку «Грушки».

З 1958 року почалося будівництво житлового масиву на проспекті 40-річчя Жовтня. Його візитною карткою став 9-поверховий будинок довжиною 180 метрів (навпроти ВДНГ).

У 1962 році на території Біличів почалося будівництво Академмістечка. Цей житловий масив відрізняється комплексним розміщенням території науково-дослідного центру та житлових мікрорайонів у межах пішохідної доступності.

На вільній території Подільського району в 1961- 1965 роках побудували житловий масив Вітряні Гори. Масив Нивки споруджували в кілька етапів. До 1965 року поряд з приватними будинками та садовими ділянками зводилися тільки п'ятиповерхові будинки. Кожен квартал забудовувався по периметру.

Першим житломасивом, який виріс на намівній території, стала Русанівка (1961 рік). Тут спорудили перші в Києві 17-поверхові панельні будинки на палях. Рівень землі було піднято на 3-5 метрів. Для наміву використовувався ґрунт від розчищення Русанівської затоки й спеціально прокладеного обвідного каналу.

У 1967 році на місці березового гаю біля озера Тельбін був заснований масив Березняки. У порівнянні з Русанівкою, він зайняв ще більшу площу, ще вище був піднятий рівень ґрунту, ще більш масштабними були інженерні роботи. Тому перші будинки тут почали зводити тільки в 1971 році.

Водночас забудова заплавлених територій міста успішно продовжувалася на Лівобережному масиві, розташованому на території колишньої Микільської слобідки. На масиві, розділеному навпіл лінією метрополітену, росли житлові будинки, дитячі садки, школи, господарські комплекси. Поруч з ними відводилися зони для будівель державних установ, готелів, бібліотек, торговельного центру, кінотеатру, виставкових залів.

Воскресенський масив був споруджений в 1961-1968 роках. Уздовж бульвару Перова побудовано чотири мікрорайони з комплексами культурно-побутових, дитячих і торгових закладів.

Комсомольський масив, розташований біля станції метро «Дарниця», став у столиці першим експериментально-показовим районом, в якому конструктивні та планувальні рішення мали створювати максимально комфортні умови для людей. Будівництво житломасиву тривало з 1962 по 1965 роки.

Будівництво Лісового масиву, що складається з дев'яти мікрорайонів, почалося в 1965 році. При будівництві були збережені високі сосни вздовж доріг і в дворах.

В 1966 році заснований великий масив у кварталі Харківського шосе і вулиці Привокзальної. Цього ж року почалася забудова Микільської Борщагівки. На той час це був один з найбільших житломасивів, розділений на 14 мікрорайонів. У центрі кожного мікрорайону знаходився блок обслуговування і дитячий садок.

Наприкінці 70-х років найбільшим житломасивом у Києві стала Оболонь. Її почали забудовувати в 1968 році на намивній території. Загальні розміри Оболоні того часу: довжина вздовж Дніпра - 5 км, ширина у південній частині - 2,5 км, у північній - 5 км. На цій території ґрунт піднявся до 5 метрів у порівнянні зі старими луками.

У 1970-1975 роках побудований великий масив біля площі Тараса Шевченка. Перші будинки заселили в листопаді 1971 року. Характерна особливість Мінського масиву - значна кількість будинків для малосімейних (37%). Друга черга масиву побудована в 1989-1990 роках (мікрорайон вулиць Бережанської та Петра Панча).

Будівництво масиву Виноградар почалося в 1973 році, перші новосели приїхали сюди в 1975 році. У центрі масиву були запроектовані плавальний басейн, Будинок піонерів, кінотеатр, універмаг, універсам.

Після відкриття Московського мосту почалася забудова прилеглих ділянок. У 1981 році був закладений масив Троєщина. На намивних територіях розпочато будівництво Райдужного масиву. З 1981 по 1987 роки йшла забудова Харківського масиву. Сусідній масив Позняки будується з 1989 року.

Вздовж вулиці Теремківської споруджувався протягом 1975- 1990 років. Теремки-2 з'явилися в 1979-1981 роках, Теремки-1 - у 1984- 1990 роках. Треті Теремки будуються і зараз. А наймолодший масив Києва, закладений в 1993 році, - Осокорки.

Кирило СТОЛЯРОВ